

ФЕРМЕРИ СПОДІВАЮТЬСЯ, ЩО ЇХ ВИМОГИ БУДУТЬ ПОЧУТІ

У лютому цього року в Києві відбувся XXIV з'їзд Асоціації фермерів та приватних землевласників України. Його делегати у своїх виступах констатували, що в Україні погіршуються умови для фермерського господарювання.

Унаслідок цього за останні чотири роки 2 тисячі фермерських господарств змушені були згорнути свою діяльність. Це відбулося через низку причин, а саме: значне ускладнення земельних відносин, посилення адміністративного тиску на фермерів, відсутність державної підтримки, нерівноправність умов для діяльності фермерів та великих агрохолдингів та надання останнім пріоритетності розвитку, рейдерські захоплення фермерських господарств, незаконний тиск з боку контролюючих фіскальних органів держави та агрохолдингів. Подаємо кілька фрагментів із з'їзду.

— Загальна площа земель постійного користування для ведення фермерського господарства із земель запасу до 2001 року становила близько 650 тис. га. Станом на сьогодні більше 350 тис. га цих земель вже розпайовано між членами фермерських господарств, а близько 100 тис. га знаходиться в процесі розпайовання, — зазначив, зокрема, у своєму виступі Президент АФЗУ Микола МИРКЕВИЧ.

За його словами, питання про передачу земель постійного користування у власність порушувалися на кожному фермерському з'їзді. На сьогодні залишок площі земель постійного користування становить близько 200 тис. гектарів.

— Для держави буде справою честі передати безоплатно у власність фермерам — господарям землю, що дозволило б ефективніше вести господарювання завдяки можливості залучення інвестицій під заставу землі, — резюмував Миркевич.

На сьогодні в Україні налічується близько 40 тисяч фермерських господарств, які мають у своєму розпорядженні 14% усіх сільгоспземель країни. Вони виробляють значну частину сільгосппродукції, зокрема, плодово-овочевої та м'ясо-молочної. Тому держава і надалі підтримуватиме фермерів, в тому числі і за рахунок бюджетних коштів. Про це повідомив на з'їзді заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Олександр СЕНЬ.

— Можна констатувати, що український фермер сьогодні вже сформувався і як господар, і як виробник. Лише протягом минулого року господарства населення збільшили виробництво сільгосппродукції на 6,5%. Тож міністерство агрополітики розуміє усю важливість підтримки фермерів та фермерських організацій, — повідомив Олександр Сень.

Сьогодні кількість регуляторних актів — найбільш гостре питання. Наразі вже створено законопроект, який скасовує цілу низку регуляторних актів. Зокрема, щодо скасування сертифікації якості зерна, сертифікацій складів зерна та скасування техогляду сільгосптехніки. Тепер справа лише за ухваленням Верховною Радою, — зазначив заступник міністра.

За наявною у президента Української аграрної конфедерації Леоніда КОЗАЧЕНКА інформацією, за останні 5 років із села було вимито суму, що перевищує 30 млрд гривень. Гроші пішли з села за різними причинами. Одна з них — невиправдана дешевизна сільгосппродукції. Ще одна причина вимивання грошей з аграрної економіки — невиправдана дорожняча промислової продукції.

У виступах делегатів з'їзду пролунало чимало критики і запитань. Зокрема, на адресу Державної реєстраційної служби України. Її звинувачували в тому, що в багатьох регіонах реєстрація прав на земельні ділянки, розташовану на них нерухомість та договорів оренди відбувається вкрай повільно. Це завдає чимало клопоту власникам земельних паїв та орендарам.

Зокрема, фермери не можуть використати у сільгоспвиробництві орендовані ними гектари доти, доки відповідний договір не буде зареєстрований представниками Державної реєстраційної служби України. Інакше вони увійдуть у протиріччя з чинним земельним та податковим законодавством.

Перший заступник голови Державної реєстраційної служби України Інна ЗАВАЛЬНА визнала правоту багатьох докорів, та при цьому послалася на те, що їх структура створилася недавно і тому їй доводиться стикатися з багатьма проблемами. Одна з таких проблем — гостра нестача кадрів у реєстраційних офісах. Тому й виникли довгі черги з числа землевласників та землекористувачів.

Інна Завальна повідомила, що багато питань, в тому числі, й кадрових, вирішується. Зокрема, штат Державної реєстраційної служби України поповнився 1200 співробітниками, спрощуються реєстраційні процедури. Все це має прискорити процес реєстрації земельної та неземельної нерухомості, договорів оренди.

Людмила МИКОЛАЙЧУК

У своїй ухвалі делегати XXIV з'їзду Асоціації фермерів та приватних землевласників України висунули низку вимог до керівництва держави та депутатів Верховної Ради.

Із звернення до Президента України:

- забезпечити виконання всіма гілками влади Законів України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», «Про фермерське господарство», «Про особисте селянське господарство» та низки інших життєво важливих законів для селян;
- доручити Уряду України: підготувати законопроект, який передбачав би спрощену систему оподаткування шляхом запровадження єдиного податку для фермерських господарств;
- не допустити економічно необгрунтованого збільшення фінансового навантаження за земельні ділянки, що знаходяться у користуванні фермерських господарств;
- забезпечити виконання законів щодо захисту внутрішнього ринку від неякісних імпортих продуктів харчування та забезпечити належний митний контроль за контрабандним ввезенням сільськогосподарської продукції на територію України;
- забезпечити виконання комплексної програми розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;
- при підготовці до відзначення державними нагородами працівників сільського господарства обов'язково враховувати заслуги та досягнення фермерів у галузі виробництва чи переробки сільськогосподарської продукції;
- Указом Президента встановити професійне свято — День фермера, який відзначати щорічно 19 червня.

Із звернення до Верховної Ради України:

- внести зміни до Конституції України, якими визначити фермерський устрій як основний напрямок розвитку аграрного сектора економіки та передбачити надання щорічної державної підтримки розвитку сільських територій;
- внести зміни до Земельного кодексу України (до ст. 121), якими надати фермерам та членам фермерських господарств право на передачу у приватну власність земель, що були надані їм у постійне користування чи довічне успадковане землеволодіння;
- законодавчо заборонити іноземним громадянам, юридичним особам користуватися землями сільськогосподарського призначення в Україні, а передачу земель іноземцям вважати антинародною, осіб, що здійснюють таку політику, зрадниками України;
- при прийнятті Державного бюджету забезпечити фінансування програм щодо підтримки розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

Із звернення до Кабінету Міністрів України:

- при перегляді та внесенні змін до Державного бюджету на 2014 рік передбачити кошти для розвитку фермерських господарств в розмірі 1,2 млрд грн, включаючи фінансування державних програм підтримки фермерських господарств у розмірі 700 млн грн та 500 млн грн для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- законодавчо встановити спрямування податків і зборів бюджетів до місцевих громад;
- унеможливити зловживання у діяльності Державного земельного банку при розпорядженні землями державної власності. Землі державної власності надавати в оренду тільки для створення нових фермерських господарств молодими громадянами до 35 років, які отримали аграрну освіту або набули досвіду в інших господарствах і мають відповідний стаж роботи в галузі;
- відмінити технічний огляд сільськогосподарської техніки;
- постанову Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2011 року № 1134 «Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого економічне обгрунтування сівозміни та впорядкування угідь» відмінити;
- при внесенні змін до Державного бюджету передбачити кошти для компенсації втрат фермерських господарств від посухи 2013 року та за зрешення;
- реєстрацію договорів оренди земельних паїв між фермерами та землевласниками покласти на сільські та селищні ради та встановити ціну за реєстрацію одного договору не більше 2 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- на законодавчому рівні передбачити диференційований принцип надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам, поклавши в його основу принцип: чим більше господарство — тим менша державна допомога;
- розробити та законодавчо закріпити спрощену процедуру відведення, проектування та будівництва фермерами житлових будинків, господарських будівель та споруд для створення фермерських господарств з відокремленими фермерськими садибами на землях цих господарств;
- законодавчо врегулювати пересування сільськогосподарської техніки та агрегатів автомагістралями в період сезонних польових робіт, де передбачити безкоштовне сприяння в організації безпеки руху цієї техніки з боку Державтоінспекції;
- реформувати структуру Міністерства задля сприяння розвитку фермерства, особистих селянських господарств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- внести зміни до постанови КМУ від 25 серпня 2004 року № 1102, за якими розподіл коштів державної підтримки фермерських господарств проводиться за результатами конкурсу регіональних комісій обласних відділень Укрдержфонду підтримки фермерських господарств.